

Hajredin Kuçi

ADEM DEMAÇI, SIMBOL I LIRISË, QËNDRESËS DHE PATRIOTIZMIT SHQIPTAR

(Fjala përshëndetëse e zëvendëskryeministrit të Kosovës)

I nderuar Heroi Ynë, Baca Adem,
I nderuari z. Aliu,
Kryesi e punës,
z. Jakup Krasniqi, ish kryetar i Kuvendit,
Z. Rektor, Kosumi,
Ish Rektor Gashi,
Gjeneral, Kudusli Lama,
z. Milo,
Të nderuar ish të burgosur politikë,
Të nderuar studiues,

Zonja dhe zotërinj,

Jam shumë i nderuar t'iu drejtohem në hapjen e punimeve të Konferencës Shkencore për jetën dhe veprën e Adem Demaçit, në një jubile shumë të rëndësishëm që lidhet me 80-vjetorin e lindjes së tij.

Me këtë rast, dëshiroj të uroj nga zemra ditëlindjen e 80-të bacës Adem, edhe si mik i tij por edhe si përfaqësues i Qeverisë së Kosovës.

Dëshiroj të përgëzoj Shoqatën e të Burgosurve Politike për organizimin e kësaj konference, e cila besoj do të jetë një kontribut në evidentimin e veprës shumëdimensionale të bacës Adem.

Ne, Qeveria e Kosovës, shprehim admirim për këtë përvjetor dhe punën e shoqatës. Do të mbështesim këtë konferencë dhe të gjitha aktivitetet tjera që do të zhvillohen gjatë tërë vitit për nder të këtij jubileu.

Me të drejtë këtë vit e keni pagëzuar Viti i Adem Demaçit! Por nuk është vetëm ky viti i Demaçit! Edhe gjysma e dytë e shekullit të njëzetë (XX) edhe fillimi i shekullit njëzetënjë (XXI), të cilat identifikohen me përpjekjet e shqiptarëve për liri dhe pavarësi, identifikohen edhe me emrin e Adem Demaçit!

Prandaj kjo është koha, këto janë vitet e Adem Demaçit!

Zonja dhe zotërinj,

Adem Demaçi është quajtur simbol i lirisë, i pavarësisë, simbol i sakrificës, simbol i rezistencës. Ne shqiptarët Bacë në kuptimin e plotë të fjalës, po Baca mbi të gjitha është simbol i drejtësisë si vlerë universale, qoftë drejtësi individuale apo kolektive.

Për Adem Demaçin kemi folur dhe shkruar por edhe e kemi dëgjuar emrin dhe përjetuar veprën e tij secili në këtë sallë dhe jashtë saj, ne kemi emrin e tij në mendjen dhe jetën tonë dhe ka qenë lehtë, se ai vetë bëri emër, vetë foli të dëgjohej, vetë shndriti që të shihej nga të gjithë ne.

Ai u motivua nga njerëz dhe vepra madhore të kombit dhe njerëzimit dhe emri i tij zë vend krahas atyre njerëzve të mëdhenj të njerëzimit, si Mandela, Saharov

dhe rri fort krahas emrit të Skënderbeut e Nënë Terezës të njohur në botë.

Adem Demaçi është edhe frymëzues i brezave dhe bashkëpunëtorëve e bashkëvuajtësve të tij, ashtu si ishin të burgosurit politik frymëzues të shumë lëvizjeve politike për liri e pavarësi.

Baca Adem ishte frymëzues edhe i shumë heronjve, si Adem Jasharit, Fehmiut e Xhevës, Luanit, Shkelzenit, Zahirit, Agimit, Metush Krasniqit, Zija Shemsiut, Rexhep Malës e Nuhi Berishës, Afrim Zhitisë, Isa Kastratit, e plotë heronjve e patriotëve tjerë të rënë e të gjallë.

Çdo lëvizje politike apo ushtarake e kohës, përfshirë edhe UÇK-në, kishte frymëzim apo protagonist Adem Demaçin.

Sot qëndron emri i Adem Demaçit, herë si i frymëzuar, e miliona herë si frymëzues.

Adem Demaçi, për dallim prej shumë liderëve, më shumë ishte frymëzues, se sa i frymëzuar nga të tjerët, ai ishte i frymëzuar nga ikonat kombëtare që me veprën e tij u bë idhull frymëzimi për breza dhe gjenerata të tëra.

Baca Adem, eci para kohës, ai fillonte qëndresën për t'u bërë motiv për formësim të vetëdijes kombëtare. Nuk ka emër të përveçëm dhe të gjallë në historinë tonë të re si komb që ishte dhe është më frymëzues se Baca Adem.

Kur frymëzimi i tij dhe bashkëmendimtarëve të tij u ngrit si vetëdije kombëtare dhe triumfoi vizionin e tij politik, Baca Adem e pranoi rolin e jetës si të tjerët, modest, pajtues i urtë, kritik, falës, guximtar, i dashur dhe gjithmonë frymëzues edhe për kohët e reja të lirisë dhe pavarësisë.

Zonja dhe zotërinj,

Duke qenë simbol i tillë, Baca Adem është simbol dhe frymëzim jo vetëm i yni, por i gjithë popujve që aspirojnë liri dhe drejtësi.

Vepra e tij është aq e madhe, saqë e kanë të pamundur ta mbajnë brenda kufijtë e shqiptarëve.

Baca Adem është shembull e motiv jo vetëm për shqiptarët, por edhe për botën demokratike dhe popujt e robëruar.

Çdo popull i robëruar që synon lirinë duhet të motivohet nga Adem Demaçi dhe ta ketë nga një Adem Demaç të vetin.

Ne jemi me fat që e kishim dhe e kemi Bacën Adem.

Historia e re e Kosovës nuk mund të shkruhet dhe as të mësohet pa Adem Demaçin.

Të gjitha Lëvizjet historike të shqiptarëve në gjysmëshekullin e njëzetë janë të lidhura me emrin dhe veprën e tij simbol.

Me Adem Demaçin janë të lidhura edhe vlimet e mëdha kombëtare të gjysmës së dytë të shekullit 20-të - Demonstratat e vitit '64 e '68, demonstratat e vitit '81 dhe të gjitha lëvizjet tjera që quan në krijimin e UÇK-së.

Me emrin e Adem Demaçit është e lidhur liria dhe pavarësia e Kosovës.

Zonja dhe zotërinj,

Ju të nderuar prezantues të kumtesave dhe shumë të tjerë keni, detyrë të lehtë të shkruani dhe flisni për Bacën Adem, ngase ai është i rrallë në historinë botërore, nuk ka nevojë t'i retushohet as glorifikohet asnjë ditë e veprimit politik dhe kombëtar.

Por, secili prej nesh duhet të këtë parasysh se përmes Bacës Adem, zbërthehet filozofia e veprimit dhe qëllimit politik të shqiptarëve dhe jeta e Demaçit është jeta e shqiptarëve si komb, por më e rëndë se e secilit prej nesh dhe politikisht e menduar dhe jetuar para secilit prej nesh, në atë kohë dhe sot si pjekuri dhe veprim politik.

Edhe Baca Adem ka shkruar, jetëshkrimi i tij patriotik është shumë më i fuqishëm se sa shkrimet e tij, të cilat nuk kanë arritur ta tejkalojnë kurrë autorin.

Po ashtu, jemi të vetëdijshëm sikur edhe unë në këtë fjalim, se jetëshkrimi i tij patriotik është shumë më domethënës dhe shembull sesa shkrimet dhe veprat që do të shkruhen për të.

Andaj, sot duhet të shkruhen libra edhe më shumë për vizionin, qëndresën, vuajtjen, sakrificën dhe qëllimin politik të Bacës Adem dhe në çdo faqe të historisë së re kombëtare pa dyshim që gjendet emri i Adem Demaçit, por edhe në çdo ditë të veprimit politik të Adem Demaçit do të gjeni nga një faqe të shkruar të historisë krenare të shqiptarëve.

Ata që i hyjnë kësaj pune të rëndësishme, duhet ta paraqesin jetën dhe veprën e Adem Demaçit ashtu si është dhe si e tillë është tepër madhështore.

Zonja dhe zotërinj,

Nga kjo Konferencë do të propozoja që Parlamenti i Kosovës, Presidenca apo ndonjë institucion tjetër i Kosovës, të themelojë Çmimin Ndërkombëtar "Adem Demaçi", për të nderuar personalitetet apo organizatat që i kushtojnë jetën e tyre të drejtave dhe lirive të njeriut.

Meqenëse Kosova e ka Saharovin dhe Mendelën e vet - Adem Demaçin, pse të mos ketë edhe çmimin me emrin e tij.

Ky çmim do ta nderonte Bacën Adem, mbi të gjitha do të nderonte Kosovën, por më shumë do t'i nderonte ato personalitete dhe organizata që do ta meritonin atë.

Sot ftoj shkrimtarë, gazetarë, juristë, filozofë, politologë e kronistë, skenaristë, regjisorë e aktorë, të vendit dhe të huaj, të shkruajnë e bëjnë filma për Bacën Adem dhe ftoj secilin prej nesh ta emitojmë Adem Demaçin në punën dhe angazhimin kudo që e bëjmë për vendin dhe kombin.

Zonja dhe zotërinj,

Ta ruajmë dhe të nderojmë figurën e Bacës Adem, të krenohemi me atë dhe veprën e tij, ashtu si na ruajti, nderoi, e na bëri krenar secilin prej nesh dhe popullin tonë.

Qoftë e bekuar dita kur lindi Adem Demaçi, qoftë i lumtur e i bekuar ai dhe familja e tij dhe kombi shqiptar që ka një personalitet të tillë.

Në fund, duke i uruar punë të mbarë fillimit të kësaj Konference, dëshiroj që edhe një herë t'i uroj Bacës Adem 80 vjetorin e lindjes. Na bashkoftë Adem Demaçi edhe në ditëlindje tjera dhe në aktivitete për të mirën e vendit dhe kombit tonë.